

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre 12 korona.
fél évre 6 " "
negyed évre 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Az Ész istensége.

(Ü. L.) Halottak napján borult kedély-állapotban vagyunk, elmerengünk a multon, a midőn a hozzánk tartozók is még éltek, és óhajtunk bepillantani a jövőbe: vajjon van-e tulvilági élet, a hol megint összekerülünk az elhunytakkal. Halottak napja a — tépelődés napja!... A földön élő fürkészi a halál titkát, a mit Flammarion hírneves csillagász szerint valamikor megfejt a tudomány; — de amit bizony az emberiség megfejteni soha nem lesz képes. De azért hiszen a tulvilág létezésében: mint ahol megint egyesülni fogunk. E tudat hegeszti a sajtó sebeket, mely különösen halottak napján lép előtérbe, amikor gondolatban megelevenül a néhai volt földi élete. És mert a tulvilági életben az emberek legtöbbször hiszen, valamint egy hatalmas lény létezésében, akit Istennek nevezünk, — lássuk ezzel szemben az Ész istenségéről hirdetett tanit, megtevére rá az észleletünket is

Hogy van Isten, azt önkéntelenül is érezzük, de óriási elmék annak adnak hangot: *hogy az Istent nem az Eggekben kell keresni, hanem az önismeretben. Minden emberben megtalálható az Isten, az Ész!*... És ennek magasatos elmeletét adják a nagy szellemek, mint *Tolsztoj, Nietzsche és Ibsen*. Ők előhírnökei az ily tannak, nagytudású férfiak magyarázzák a tanaikat, köztük első helyen áll *dr. Schmitt Jenő*. Menjünk bele a magyarázataikba, összevont alakban téve ezt, a kiszabott tér szűke miatt.

Legelőbb is szemmel látható a teológia és a materializmus ellentétes világnézete. A teológiai világnézet az istenséget beláthatatlan magasságba helyezte, az embert alázatos földi lénynek nyilvánítja, ki sohasem fogja tudni megérteni az isteni világszűkületet s kinek egyedüli feladata az imádkozásban és alázatosságban megnyilatkozó *isten-tisztelet*. E világnézetnek, mely a közrendet csak uralom és szolgaság formájában tudja elképzelni és megvalósítani, szörnyű következményei véres betűkkel vannak felírva a történelem lapjaira. Az Ész istensége magyarázóit tehát ily magyarázatot adnak a teológiai világnézetnek.

A materialisztikus világnézet pedig szerintök, mely mindenben ellenfele a teológiának, a földolganban mégis egyezik azzal. Mert ez is „ugyanugy lenlázza az embert, ugyanugy nem akar tudni emberi méltóságról és fenségéről, mint a teológiai világnézet.” A materializmus is csak sáralkotmánynak, igaz, hogy finomított sáralkotmánynak, „de a létért alja-

sul küzdőnek tekinti az embert; tehát épp úgy sárba ránja, mint a másik világnézetet, tehát épp ugyanem képezheti egy humanitárius világnézet ki fejlődésének alapját, mint amaz “ Igy érvelnek az Ész istensége hívei.

Tolsztoj ezzel szemben egész életét egy oly világnézet kifejtésének szentelte, mely — szerinte — lehetővé teszi az ember megbecsülését, lehetővé teszi azt, hogy *hogyan az emberben meglássuk legbenső lényét, az istent*. Utazásában megismerte az egész művelt világot, látta azt a nagy lelkinyomort és szegénységet, mely a kultúra fényes leple alatt végzi alattomosan romboló munkáját. A fennálló világrendben nagy igazságtalanságokat látott. Látta, hogy a mai erény nem egyéb, mint alázott hazugság, mint színes, mondva csinált leple a rothadó társadalmi testnek. Ez elől a megdöbbentő kép elől fordult vissza a kultúra őstörvényéhez: *az őskereszténységhez*. Folyton a hegyi beszédet tartja szem előtt, de nem mint egyszerű prédikációt, hanem mint örök időkre való utasítást, mely hivatva van utat szabni az emberiség mindenkori fejlődésének. Tolsztoj az emberi cselekvéseket emberi értékelések eredményének látja!... A mint embertársainkat helyesen vagy helytelenül értékeljük, a szerint fogunk helyesen vagy helytelenül cselekedni. A ki embertársát sárban fetregőnek tartja, az helytelen értékelésből kiindulva, helytelen cselekvéshez is fog jutni. A meglevő világnézetek közül tehát egyik sem helyes — szerintök — mert ugy a teológia, mint a materialisztikus világnézet helytelenül értékeli az embert. Ki kell terjeszteni — szerintök — tehát azt a világnézetet: *a mely az emberben megtalálja az istenembert látni és megbecsülni*. S ennek a világnézetnek alapja a hegyi beszéd!... *De vajjon megvan-e az emberben ez az isten?*... Tolsztoj szerint igen. Csak el van rejtve, csak szunnyad benne az isteni csira; ezt megélni, ezt megérezni, és megismerni, erre kell tanítani szerinte az embereket. — *Hogyan értsük ezt?*... János evangéliumának első könyve istenséggül a logost említi. És ez az szerinte, a mire az új világnézetet fel kell építeni. „Az ész az az isteni — írja Tolsztoj — a mit tisztelni kell, s mivel ez többé-kevésbé minden emberben megvan, az emberben magában van megtévesztve az istenség. S ha így tekintjük az embereket, ha így értékeljük őket, akkor cselekvéseink is e szerint fognak irányulni, akkor lesz csak igazi emberszeretet, mert mindaddig, a míg akár a teológiai, akár a materialisztikus

világnézet rabjai vagyunk, az emberszeretet hirdetése üres hazugság marad.”

Ezt az istent kell tehát megismertetni az emberekkel, tanítani kell azt az autognózt, mely Schmitt szerint tökéletessé csak a fejlődés legmagasabb fokán fog válni. Ez a logosz, ez az ész az, a mi az embert egyetemes törvények megismerésére és felfogására képesíti, a mi az emberiség legfejletlenebb fájában is meg van. És ez az a pont, a hol az ember elválik az állattól. Ez a logosz az, a mi az emberek egyetemes tudást ad, ez az, a mi emberré teszi az embert. „Minden atomot — mondja Schmitt — egy sugárkör vesz körül, melybe az energiáját belesugározza. Az ember is egy atom, melynek sugárköre a *végtelesség*. A végtelenségnek, a végtelenségben megnyilvánuló ezer meg ezer törvénynek felfogása teszi az embert emberré. S a mi e törvényszerűségnek felfogására képesít, az ész, ez alkotja bennünk az istenséget, ez alkotja bennünk a szunnyadó csirát, melynek létezésére, igazi mivoltában való létezésére eddig csak kevesen jöttek rá.” Ez az, amit Jézus és a mit Szokratesz hirdetnek dr. Schmitt Jenő szerint! — *„Az Istent tehát — mint Tolsztoj magyarázója Schmitt mondja — nem az eggekben kell keresni, hanem az önismeretben. Minden emberben megtalálható az Isten, az ész*. A miként a fehér szín nem egyéb, mint az összes színek egyesülése a legerősebb vöröstől az ultravioláig, ugy az emberi ész is az ész törvényében az összes szellemeket egyesíti. Ily színben látták a helyzetet az őskereszténység megalapítói a gnosztikusok is. Alexandriai Kelemen, a nagy gnosztikus, nem hisz, csak lát és megismer. Jézus is így gondolkodik (!)!... S e véleményét hasonlatok formájában fejezi ki, de csak azért, hogy még a legegyszerűbb ember is megérthesse.” A Schmitt Jenő fejtegetései szépen hangzanak, de felesleges a tovább folytatásuk. Enyiből is megérthető az ők álláspontjuk, amennyit közöltem. *De mi bebizonyítja az Ész istenségét nem látjuk*.

Tolsztoj nem alkot világos képet sem az emberről, sem az istenségről, hanem megelégszik a homály misztikus sejtésével. Ezzel szemben dr. Schmitt Jenő nem tartja elégségesnek a sejtést, ködfoltoknak ködfoltokkal való megvilágítását, hanem az emberi ész magas trónusára helyezve követeli az ész jogainak elismerését. Tolsztoj nem látja az istenséget, csak csillog neki valami, mint vaküvegen keresztül a nap fénye. De már teljes erejéből küzd azon felfogás ellen, mely az emberben a szellemit meglátni

nem akarva folyton az anyagiságot, az érzékiséget hangoztatja. Ő még csak megtérésre int, de evvel már igyekszik előkészíteni az új világnézet kifejlődését, az emberi ész öntudatra ébredését. Valamint Tolsztoj, úgy Nietzsche sem fejt pozitív ki az ész istenségét! . . . Ez utóbbi hatalmas költeményt irt az ember istenségéről, de nem tudá témáját biztos alapon helyezni s a végén beleőrült Tragikus sors érte! — Nietzsche is csak a művészet eszközeivel egy szép prófétai költemény alakjában állítja be az embert, s nem a tudomány világnál. Érti, hogy az embert istenné kell tenni, mert hite szerint csak így fog kifejlődni az embernek megbecsülése s ebből az emberszeretet, de ezt csak homályosan fejezi ki, s így nem csoda, ha a legjobb költeményét féremagyarazzák.

Annak a világnézetnek tehát, melynek Tolsztoj, Nietzsche és Ibsen előhírnökei, sőt első alapvetői, főadata az, hogy tudományos alapon állítsa fel az ész tanát, bizonyítsa be az ember istenségét. A míg az ily tudományos fejtegetések benem következnek, az ember istenségét el nem fogadjuk, még ha azt dr. Schmitt Jenő nagy elmék is magyarazzák. Mert ha Schmittnek az a kifogása, hogy a teológiai világnézet, tehát evangélium az isten-ember képét adja, de ez csak szóvirágok, csak fantasztikus képek formájában teszi. Hát Tolsztoj, Nietzsche, Ibsen is csak hasonló színes képzelettel érvelnek, és így a nagy magyarázó dr. Schmitt Jenő is. Amíg tudományos alapon meg nem fejtik a kérdést, érthetőbbé nem teszik, — én a teológia világnézetnek hódolok, az istenséget beláthatatlan magasságban gondolom, a kihez az imáinkat küldjük. Érzem — ha nem is tudom — hogy kell lenni egy hatalmas és igazságos lénynek: a ki mindnyájunk atyja. Képzelem — ha nem is látom — hogy az Istennek a magasságban kell lennie. Valami megnyugtató az a gondolat, hogy van egy lény, a mely az ember cselekedete szerint mérí ki az igazságot már e földön is, betetőzve azt a tulvilági életben. Mert lenni kell tulvilági életnek is! . . . — Emberi elme azt ki nem fürkészi. De valami belső sejtélem azt biztosra veszi. Az Ész: az testi anyag! . . . Elporlik a testtel. De van az emberi Lélek, a mely folyton küzd az emberi gyarlósággal a léptei tevésében. Ezen Lélek nem zárul be a koporsóba, hanem a magasságba száll, a hol trónol az Isten. Ezért mondá Jézus, hogy a test porrá lesz, míg ellenben lelkünk égi származásu, ezzel elismerte a tulvilági életet. Ezért mondá Jézus a keresztfán: „Atyán bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek”, ezzel elismerte az önálló istenséget.

Lehet, hogy ezt csak képzelem! . . . De mert biztos alapon egy világnézet sem áll, — én azelőtt a világnézet előtt hajlok meg, mely a szívemhez a legközelebb áll. Az emberi ész istensége is bizik a végtelenségbe, mert hisz Schmitt szerint — ez ő maga. De szóvirág kifejezésénél ez semmi egyéb. A Lélek tartja fenn az embert a végtelenség kifejezésében. A valódi élet a tulvilágon kezdődik, a hol a lélek megszabadult a testi zarkájából s tisztultabb alakban

folytathatja az örök életet. Ha az óriási — számokban alig kifejezhető — távolságban levő Napból, a fény nyolcz percz alatt a Földünkre ér, miért ne szállhatna az emberi lélek is el rövid egy percz alatt a tulvilágba, a miről a testnek nincs tudalma, de a léleknek az irányító utvonatról van sejtélmé. Emberi ész ezt soha meg nem fejtí, de belső ösztönünk hisz a tulvilági életben: a Lélek halhatatlanságára alapítja azt. Ezen tudat a halottak napján még erősebben vesz erőt rajtunk, fájdalomunkba belevegyül az a tudat: hogy valamikor megint találkozni fogunk.

POLITIKAI HIREK.

A békeakció nem jutott közelébb a megoldáshoz. Sőt egyre sürűbben szállonganak a híradások, amelyek az egész akció meg-hiusultát jelentetik. Mindezek az értesülések megegyeztek abban, hogy a békés kibontakozás — amennyiben csakugyan el nem érhető — a Justh párt magatartásán hiúsul meg. Hogy az ország közvéleményét, amely a leghatározottabban a békés kibontakozás mellett van, valamiképp megtévesszék, ellenzéki részen most — a mint egyik budapesti lap értesül — azt eszelték ki, hogy egy színelges megállapodást fognak a kormány elé terjeszteni, természetesen oly formában, amely eleve kizárja azt, hogy a kormány elfogadhassa. Ezzel azt akarják elérni, hogy a kormányt tüntessék föl a békés megegyezés meghiusítójáról és így a béke megakadályozásának ódiáját magukról a kormányra hárítsák át, mítssem törődve azzal a kétség-telen és nyilvánvaló tényvel, hogy a béke akció kezdeményezése a többségi pártból indult ki.

A képviselőház folyosóján élénk eszmecserék folynak a kompromisszumról, amelynek középpontjában a választójog áll. Egy népes ellenzéki csoportban megjelent Andrássy Gyula gróf is, és tartózkodás nélkül fejtette ki felfogását az aktuális kérdésekről. Minde-nkelőtt kijelentette Andrássy Gyula gróf, hogy neki nem kell a junktim a véderő-javaslat és a választói reform között. Elegendőnek és teljesen megnyugtatónak tartja, ha a létesült kompromisszum alapján a kormány kijelenti, hogy tárgyalatni fogja a választói jogot.

Arra a kérdésre, hogy Tisza István miért huzódozik annyira a választói jogtól, Andrássy így felelt: Félti a magyarság szupremáciáját.

Hunyad vármegye f. hó 27-diki közgyűlésén Mara László főispán elnöklése mellett 100 szavazattal 56 ellenében elfogadták a verseczi átiratot az obstrukció ellen. A választói jog kérdésében kimondták, hogy az intézkedést a képviselőház belátására kívánják bizni.

VÁRMEGYEI ÉLET.

Alsó-Fehérvármegye községi és körjegyzői egyesülete részt vesz az országos központi jegyző-egyesületnek Budapesten f. hó 29-én tartandó közgyűlésén. Az egyesületet a közgyűlésen, annak elnöke, dr. Inczedy-Joksmán Ödön vm. fő-

jegyző vezetése mellett Albin Gyula zalánai és Solymosi Balint megyekeréki körjegyző képviselik. A rendes közgyűlést megelőzi egy diszközgyűlés, melyen Uszka-y Balintnak, az országos egyesület elnökének a koronás arany érdemkeresztet nyújtják át az összes jegyzői egyesületek képviselőinek jelenlétében.

Megyebizottsági tagválasztás. A vingárdi választó kerületben az 1910. év végével megüresedett választott törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltésére a választás november hó 15-ik napján tartatik meg. A választási eljárás Vingárdon a körjegyzői irodában délelőtt 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor végződik. A választás elnöke: Takáts István nyug. igazgató-tanító. Betöltés alá kerül 1911—16-évig 12 bizottsági tag helye. 1913. év végéig 1 bizottsági tag helye.

HIREK.

A reformáció ünnepe. Holnap hetfént d. e. 10 órakor a református templomban és ugyanakor a Bethlen-kollégiumban ünneplik meg a reformáció évfordulóját. Az ünnepélyek sorrendjét már közöltük lapunkban. A ref. templomban d. e. 9 órakor az iskolák részére is lesz istentisztelet.

Városi közgyűlés. Nagyenyed város képviselő-testülete, értesülésünk szerint, november 6-án közgyűlést tart. Ekkor terjesztik be az idei pót- és a jövő évi rendes költségvetést nyomatásban.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium ifj. Barcsay Albert nagyenyedi lakost a temesvári állami tanítóképzőköz nevelő-tanárnak, Kovács József tordai rom. kath. kántor-tanítót a marosújvári állami el. iskolához kántor-tanítónak nevezte ki.

Eljegyzés. Szabó István, a helybeli Haugya ellenőre eljegyezte Balint János leányt, Bertát.

A nagyenyedi Oltáregyesület estélye. Az idei szezont a nagyenyedi Oltáregyesület nyitja meg f. évi november 11-én tartandó estélyével, mely az eddig kiszivargott hírek szerint minden tekintetben fenyves és sikerültnek ígérkezik. Özv. U. Kovács Józsefné elnökő lelkes vezetése mellett jótékony hölgyeinek egész serege fáradozik annak előkészítésében. Maga a műsor három pontból fog állani. Voluy József vizaknai rendőrkapitány hegedű-sólot ad elő dr. Török Pal vizaknai városi tisztii ügyész zongorakísérete mellett. Mindketten hivatásos kezelői a classikus zenének, s közönségünknek elsőrangú zenei élvezetre nyujt kilátást szereplésök. Dr. Berze Nagy János felolvasást tart és Inczedy-Joksmán Ödön egy drámai költeményt szaval. A műsor után következnek az előképek, számszerint öt. Ezek a soha divatból ki nem menő s rendszerint igen jól sikerült előképek nagy vonzerővel bírtak, ha még hozzátesszük, hogy azokban városunk csaknem összes szépei szerepelnek, s hogy a képeket Baranyai Károlyné az ő ismert művészi ízlésével rendezí, úgy a zsufolt házat előre megjósolhatjuk. Jövő számunkban már abban a helyzetben leszünk, hogy a műsort és képeket részletesen ismer-tethetjük.

— **Vaszary Kolos.** A magyar katolikus egyház bíboros főpapja, Magyarország első nagyzászlósa: Vaszary Kolos e hó 27-én ünnepelte hercegprimasságának huszadik fordulóját. Csöndes volt az ünnep az ősz jubilans akaratából. Mert ez felelt meg szelid és szerény karakterének, de — sajnos — egészségi állapotának is, mely folyvást nagy kíméletre szorult. Elvonulva budavári palotájába, lelkigyakorlatok s kontemplációk közt töltötte el az emlékeztető napot. Hálával fordult a Magassághoz, hogy ily fényes pályára vezérelvén őt, rajta megsegítette s áhitattal további malasztért, hogy nehéz hivatását komoly közéleti viszonyaink közt tovább is apostoli szellemben betölthesse. Az agg primás buzgó imájához aznap milliók csatlakoztak a magukét országzserte és pedig felekezeti külömbőség nélkül. Az egész közvélemény kegyelettel emlékezett meg róla s foganatos áldást kért törekvéseire, ki az ellentétekkel és harci szenvedelmekkel szaturált korszakban mindenha a türelem, engesztelés s a béke ügyét mozdította elő a primási trónból.

— **Ünnepi társas ebéd.** Az „Alsó-fehérmegyei Tanítóegyesület” Nagy Lajos nyug. képezdei igazgató, tanítóegyesületi elnökségének 25 éves évfordulója alkalmából f. év november hó 4-én délután 1 órakor a Szeidl-étteremben társas ebédet rendez. Az ünnepelt barátai és tisztelői közül, kik a közebeden részt óhajtanak venni, sziveskedjenek ebbeli szándékukat november 1-ig Kádár János igazgatótanítónál bejelenteni. Egy teríték 3 korona 60 fillér.

— **Nyilvános számadás** nehaj Dömök Erzsébet polg. isk. igazgatónő síremlék alapjára gyűjtött összegről. Bevétele: gyűjtésből és a takarékpénztárral kezelt tőke kamataiból 1245 korona 41 fillér. Kiadás: beton sírkőalapra 40 kor., a sírkő és sírszegély ára és felállítása 996 kor., olajfestésű arczképer 160 kor. 50 fillér, meghívókert és koszorúkert 46 kor. 80 fillér, összesen 1243 kor. 30 fillér. Marad 2 kor. 11 fillér és az időközi kamat a Kisegítő Takarékpénztárban. A számadást megvizsgálták és rendben találták Göllner Árpád, Sándor Jenőné, Fűzy Katinka, Török Bertalan, Baranyay Károly, Török Bertalan.

— **Az Edison mozgóképek színház** ma, vasárnap két előadást tart d. u. 5 és este 8 órakor. A műsor többi pontja között bemutatásra megint egy órahosszat tartó szenzációs kép is kerül: „A lyoni postakocsi kirablása” czimen. A műsor sorrendje: 1. Little Jancsi megkéri Rozalát. (Humoros.) 2. A két Philibert testvér. (Komikus.) 3. A Lyoni postakocsi kirablása. (Drama.) 4. Angol birtokok Nord Barneouban. (Színezett természetes felvétel.) 5. Nem remélt fürdőkúra. (Humoros.)

— **Az olasz-török háború.** Hétfőn az olaszok nagy vereséget szenvedtek. A törökök és az arabok két oldalról támadták meg az olaszokat, akik számos halott hátrahagyásával kénytelenek voltak visszavonulni. Benghasiban a lakosság fellázadt és a lázadást csak nagy nehezen lehetett elnyomni. Az összes arab törzsek föllázadtak és csatlakoztak a törökökhöz.

— **Mérgezésel vádolt asszony** Marosnagylakon f. hó 20-án nagyon gyanus körülmények között halt meg Papp János gazdálkodó. A gyanu azonnal a felesége felé irányult, kit azzal vádolták, hogy meg-

mérgezte a férjét. A gyanu annál is valószínűbbnek tetszett, mert a különben takaros menyecske szeretőt tartott magának és férjével ezért nem a legjobb egyetértésben éltek. Az asszony néhány hónappal ezelőtt csakugyan megakarta mérgezni férjét palinkába tett szublimáttal, csak hogy a férj hamarosan észrevette felesége szándékát. Ily előzmények után természetesen mindenki azt hitte, hogy Papp mérgezésnek lett áldozata. Jelenést tettek az ügyészségnek, honnan bizottság szállott ki. Miután a halottat felboncolták és megvizsgálták. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy a különben is részeges embert hirtelen beállott gyomorfúsz pusztította el. A meghurcolt asszonyt azonnal szabadlábra bocsátották.

— **Gabonalopás.** Báró Bánffy János marosgezei nagybirtokos gabonásából rövid idő alatt nagy mennyiségű gabona tűnt el. F. hó 16-án éjjel ismét eltűnt 50 zsák gabona, körülbelül 600 korona értékű. A károsult azonnal jelentést tett a csendőrségnek. A tolvajokat el is csípték alapos nyomozás után, két fiatal legény névszerint Ruzs Vida és András Bertalan személyében. Kihallgatásnál beismerték, hogy a gabonát csakugyan ők lopták el és szekerre rakva Német Jánoshoz szállították, ki azt a marosludasi heti vásáron értékesítette, a pénzen pedig megosztották. Ugy a tolvajokat, mint az orgazdajukat letartóztatták.

— **A világ legszebb meséi** most jelennek meg Sebők Zsigmond és Benedek Elek képe gyermeklapjában, a Jó Pajtásban minden számban van egy egymese, ki-álgatva a világirodalom nagy mesekincsének legjavából. Az október 22-iki új számban az angolok nagy költőjének, Kiplingnek egy bájos meséje olvasható. Ezenkívül van még ebben a számban vers Endrődi Sándortól, elbeszélés Ssabóné-Nogáll Jankától, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör sport-kalandjait, Faragó Géza pompás képet rajzolt. Folytatódik a Kis diákok levelei című kedves rovat, Hollóné de Grobois Nandin új társasjátékot ismertet, Zsiga bácsi kedves mókái egyikét mondja el, Benedek Elek folytatja regényét. A Kis Krónika rovat Lévy József, az ősz költő arezképet közli. A rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé a szám tartalmát.

A Jó Pajtás a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatónyiszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

1159—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 717. számú végzése következtében Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Budapesti Terézvárosi Takarékpénztár javára 600 kor. s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 1439 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házi butorok, képek stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 717/2. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. év június hó 10. napjától járó 5%-os kamatai, 1/3-ad százalékos váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagyenyeden az alperes lakásán leendő megtartására 1911. évi november hó 13-ik napjának délután 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen nely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényzikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagyenyeden, 1911. évi október hó 3. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

291 1—1

1172—1911. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. I. 212/5. számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár javára 140 kor. s jár. erejéig 1911. évi szeptember hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le-és felülfoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 tehén, 4 juh, 2 ökör, 2 malacz, 1 kocsis disznó nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 794/2. sz. végzése folytán 140 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 8. napjától járó 8% kamatai, 1/3 váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Csákyán az előjáróság házában leendő megtartására 1911. évi november hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi szeptember 30. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

290 1—1

1052—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 318 számú végzése következtében Dr. Szász Pál ügyvéd által képviselt Novoty J. javára 367 kor. s jár. erejéig 1910. évi május hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 kocsis nyilvános árverésen eladottnak.

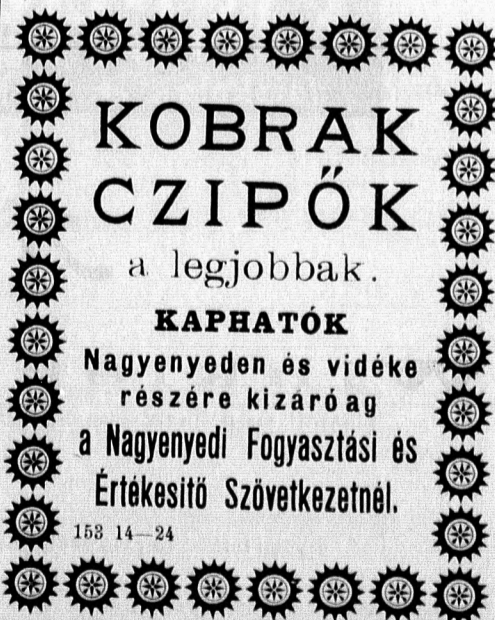
Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróságnak 1910-ik évi V. 318/6. számú végzése folytán 367 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Tovísen az előjáróság házában leendő megtartására 1911. évi november hó 15-ik napjának délután 2 1/2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. szeptember hó 20. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

292 1—1

KOBRÁK

CZÍPŐK

 a legjobbak.

KAPHATÓK

 Nagyenyeden és vidéke

részére kizárólag

a Nagyenyedi Fogyasztási és

Értékesítő Szövetkezetnél.

153 14—24

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy azon mosónőknek, akik állandóan és észszerűen csak SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANT használnak szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-SZAPPAN rendkívül enyhe, teljesen tiszta és még langyos vízben is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát.

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókövona ot minden nő dícséri, mert a ruha beázta-tásához ez a legideálisabb szappanpor

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a naphosszat való kintlódás a páratelt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradságos munka, a mely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. Azok, a kiknek a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPAN segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden fáradságot meg lehet takarítani, a munkát a legcélszerűbbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókövona ot minden nő dícséri, mert a ruha beázta-tásához ez a legideálisabb szappanpor.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kítőnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci körut 77.

Éljen!

Egger mellpastillája csakhamar meggyógyított.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örökösei gyógyszer-tárában és Dr. Odor Béla gyógyszer-tárában. 271 3-26

Gigaretta-zók!

Egyesüljete a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket,

vagy „OTTOMÁN“ (törökfej)

és „TIP-TOP“ aranyzopókás

cigaretta-papirt.

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

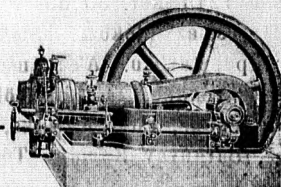
mótorok

Benzin

és lokomobílok

mint specialitás:

Föld-
gáz
moto-
rok

Drezdai motorgyár részv.-társ.

Németország legrégebb, legnagyobb motor-
gyára

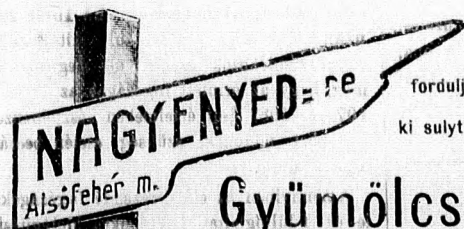
vezérképviselő:

Gellert Ignác és társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.

(Alkotmány utca sarak.)

Kedvező fizetési feltételek. Messze menő jótállás.

forduljon minden érdeklődő.

ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató- és díszárjegyzék kiváratra ingyen)

FISCHER és Tarsai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

A városi jéggyár

összes jégtermelésének eladásával

Winkler János kereskedése

biztatott meg, mely elfogad előjegyzéseket naponkénti szolgáltatásra táblánként 30 fillér árban.

Előjegyzésen kívül egy tábla ára 40 fillér.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Mosó-, vasaló és tisztító-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

mosó-, vasaló és tisztító-intézetemet

Viz-utca 6 sz. alól

Tövis-u. 16. sz. alá helyeztem át.

Elvállalok mindennemű férfi- és női ruhák, továbbá női kelengyék és kézimunkák tisztítását jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kéri tisztelettel

Izsó Istvánné.

Nagyenyed,

Tövis-u. 16. sz.

107 -

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becsületes figyelmét a városi és vidéki úri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen be-
vásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket ma 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. úri közönség nagybecsű pártfogását kérve
vagyok alázatos szolgálója
GERŐ L., úri szabó.
Nagyenyed, Főter.

221 13 -

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek.

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak a nagyenyedi szövőgyárból

Árjegyzék ingyen küldetik.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban felvesz

kiadóhivatalunk.

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújthatók be.

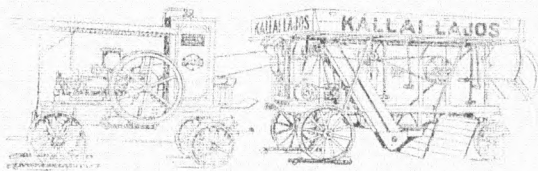
Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

A KÖZTUDATBA ment át,
hogy csakis

Kállai LAJOS motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-u. 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű kere kedő cégekkel

139 11-25

BUTOR-

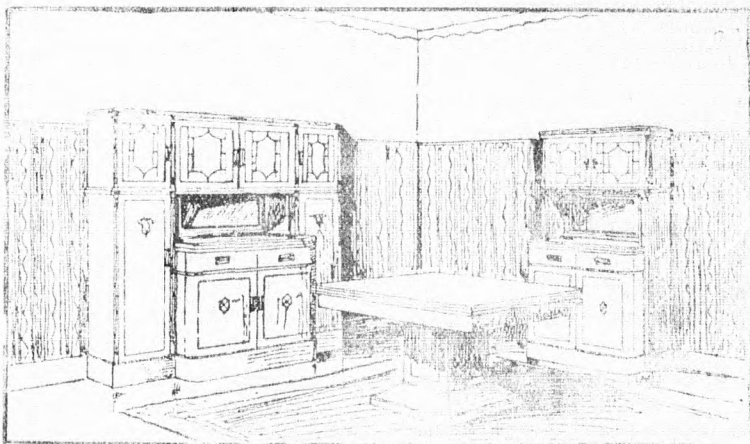
RAKTÁR.

KUNSGH ANTAI

épület- és bútorszállító

NAGYENYED,

Szentkirály-utca, a vármegyeház és a kórház között.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.

44 13 -

Kerések

3-4 szobás uri lakást lehetőleg különállót, megfelelő mellékhelyiségekkel **november 1-re.**

Szíves ajánlatokat elfogad a **polgári leányiskola igazgatója:**

278 5-

Dr SZLÁVIKNÉ

TÜZIFA FÜRÉSZELEST

olcsón vállal

Hegyi János Nagyenyed.

Telefon-szám 67.

280 4-

Saját műhelyemben a legkényesebb ruhák is 24 órán belül elkészülnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Értesítés.

Van szerencsém a n. e. közönségnek b. tudtára adni, hogy az őszi és téli idényre, „Saisonra“ megérkeztek az összes újdonságaim; u. m. nagy választék női és leányka kabátokban, kész férfi, fiú és gyermekruhákban, nagy választék hazai gyártmányú női, férfi és gyermek cipőkben, — továbbá kalap, fehérenemű, boak és egyéb szörme arukban, nagy választék bel- és külföldi szövetekben.

Saját szabóműhely!

A nagyérdemű közönség további nagybecsű partfogását kéri kiváló tisztelettel

Berkovics Béla
női, férfi-divat és uri szabó üzlete
NAGYENYED, Főter 3

28 10-

Eladó ház.

Malom-utca 7. számú ház (új épület) 2 szoba, konyha és kamarával, villanyvilágítás bevezetve, ugyszintén egy

háztelek

a Váradi-kertben eladó.

Bővebbet Malom-utca 7. sz. alatt délután 1-2 óráig.

Rákóczi-utca 75. számú ház

ELADÓ.

Értekezhetni lehet Dr. **Elekes Károly** ügyvéd úrnál. 206 5

Eladó ház.

Fapiacz 14. szám alatti 4 szoba és konyhából álló házastelek kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó.

Értekezhetni: ugyanott. 762 10-

HIRDETÉSEKET legjutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tövisen:

Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi sörét.**Figyelem!**

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1-

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés örzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órai hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.